

Інформаційні та інноваційні технології в забезпеченні й організації освітнього процесу: тези доповідей і наукових повідомлень учасників ІХ конференції школи педагогічної майстерності Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого. – Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2015. – 102 с.

© Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого, 2015

На національну систему освіти значно впливає всесвітня глобалізація. Інтеграційні процеси дали поштовх розробці стратегії національного розвитку на базі людського потенціалу. Вступ до Європейського Союзу робить нагальним вирішення проблеми адаптації існуючої системи освіти до глобалізації навчальних та наукових зв'язків між країнами.

Так звана інформаційно-комп'ютерна революція кардинально змінює і автоматизує інтелектуальну діяльність. Цей процес впливає на ділову активність, освіту, науку, культуру, побут. Соціальні наслідки цієї революції – поява нового прошарку інтелектуальної еліти, яка є носієм різноманітної інформації. Її особливістю стають високі стандарти якості освіти. У суспільстві формується потреба в фахівцях нових сферах знань. І тільки мобільний, динамічний навчальний заклад може успішно розвиватися в умовах сучасного освітнього простору України.

Нині освіта не може продовжувати виконувати елементарну функцію передачі знань. Необхідно виховувати не тільки носіїв знань, а й творчу особистість, здатну використовувати отриманні знання у відповідній сфері з максимальною користю для суспільства і держави.

Значна увага повинна приділятися змісту та методам навчання, орієнтуючи їх на формування особистої автономії, незалежності і громадської активності.

Якісна освіта – фундамент успішного функціонування держави. Тільки комплексне вирішення нагальних сучасних проблем, що стоять перед освітою, зможе забезпечити її розвиток та допоможе інтегруватися в європейський науковий простір.

В. О. Яремчук, канд. юрид. наук, асист.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ У СУЧАСНОМУ ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ

У сучасних умовах вищий навчальний заклад має готувати спеціалістів, які володіють навичками застосування на практиці своїх знань. Ця мета досягається через здійснення

освітнього процесу, важливою складовою якого є практичне заняття. Воно дає змогу студенту не тільки засвоїти академічні знання, а й здобути певні навички і уміння застосовувати їх у практичній діяльності юриста.

Реформація сучасної вищої школи потребує від викладача змінення і оновлення традиційних методів проведення практичних занять. Як відомо, сучасні студенти перенасичені різною інформацією. І для того, щоб зацікавити їх, викладач на практичному занятті має демонструвати творчий підхід. До того ж 25% дисциплін під час навчання згідно з новим Законом України “Про вищу освіту” студент обиратиме на свій розсуд. Тому від викладача сучасного вишу вимагається змінення форм навчання, щоб наблизити освітній процес до європейських стандартів.

Нині найважливішим завданням викладача можна назвати підбір таких прийомів проведення практичного заняття (виходячи зі специфіки дисципліни), щоб студент ґрунтовно зміг засвоїти знання і набути навичок і вмінь. Сучасний студент в освітньому процесі виступає не як об’єкт навчання, а як суб’єкт, який більшість свого часу самостійно вчиться. І саме на практичному занятті отримані ним академічні знання мають трансформуватися в навички і вміння.

Як свідчить практика, студент краще запам’ятовує графічні зображення ніж довгі монологи викладача. Якщо раніше зображення малювали на дошці або демонстрували за допомогою плакатів, то сьогодні для учнів традиційною є інформація на електронних носіях. Тому студентам слід демонструвати графічні об’єкти, а також малюнки, креслення, схеми на планшетному ПК. Це досить позитивно сприймається, запам’ятовується та відтворюється студентами на іспиті.

Необхідно звертати увагу на практичні аспекти, а не на переказування матеріалу підручників. Ефективним стає й проведення різноманітних ділових ігор (приміром, при проведенні таких навчальних слідчих (розшукових) дій, як допит, пред’явлення для впізнання та ін.). Також важливе значення має вміння самого викладача ефективно організувати освітній процес. Це передусім уміння поставити чітке завдання (зокрема,

провести огляд місця події). Проте педагог не повинен спочатку допомагати студентам і підказувати їм хід огляду, а має постійно спостерігати за діяльністю студентів і в разі виникнення питань надавати консультації. Обов'язково слід підвести підсумок роботи студентів під час здійснення навчального огляду місця події і назвати допущені помилки.

Якщо на практичному занятті проводиться ділова гра, приміром, пред'явлення для впізнання, то роль викладача дещо інша. Обирається особа, яка буде слідчим, після чого вона сама організовує проведення навчальної слідчої (розшукової) дії, а викладач намагається залучити до цієї діяльності всіх студентів навчальної групи. Одні студенти виступатимуть у ролі учасників “пред'явлення для впізнання”, а інші ж виявлятимуть помилки. Педагог підсумовує результати проведення ділової гри, виставляє бали і називає помилки, які студенти не назвали.

Дещо інша організація проведення практичного заняття у разі демонстрування студентам певних зображень із постановкою відповідно до них завдань. Наприклад, при вивченні теми “Судова фотографія” на планшетному ПК викладач демонструє певні зображення об'єктів. Студенти на цих прикладах мають пояснити, який вид фотозйомки застосовується і яким чином вона відбувається. Педагог ставить запитання студентам, залучаючи всіх до діалогу, і одразу виправляє помилки. На такому практичному занятті виникає певна дискусія щодо правильності проведення фотозйомки. За допомогою аргументів студенти відстоюють свої погляди.

Отже, перехід на підготовку студентів-правників відповідно до вимог Болонського процесу, нового Закону України “Про вищу освіту”, інших нормативно-правових актів України, прийнятих на їх виконання, змінює весь освітній процес, зокрема, і форми проведення практичних занять. Викладач має докладати значних зусиль для мотивування студента. І хоча перехід на європейські стандарти освіти передбачає відведення більшості навчального часу на самопідготовку студента, але практичне заняття через значущість його результатів, а саме здобуття навичок і вмінь, залишається важливим компонентом навчання.